

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 636.09:616.9(477)

**ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ З ТРАНСКОРДОННИМИ
ХВОРОБАМИ ТВАРИН В УКРАЇНІ**

Бирак Ю. В., студентка 5-го курсу

*Науковий керівник - Сорокіна Н. Г., кандидат ветеринарних наук,
доцент*

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Транскордонні хвороби тварин викликають надзвичайно серйозні наслідки. Ці захворювання мають виключне значення для економіки, торгівлі чи продовольчої безпеки багатьох країн, здатні до широкого розповсюдження. В епідемічних, епізоотичних масштабах, боротьба з ними потребує комплексних

зусиль декількох країн. Транскордонні хвороби викликають високу захворюваність і смертність чутливих популяцій тварин, є постійною загрозою благополуччю тваринництва і, як правило, входять до групи емерджентних інфекцій та супроводжуються певними соціальними та економічними наслідками, складають загрозу якості та безпеки тваринницької продукції.

На сьогодні до транскордонних інфекцій відносять численні захворювання, зумовлені вірусами та бактеріями, що заносяться з імпортованими продуктами тваринництва, імпортованими тваринами, або поширюються через дику фауну (африканська чума свиней, блютанг, лихоманка Західного Нілу, лихоманка долини Рифт, губчаста енцефалопатія, бруцельоз, паратуберкульоз), або є новими, неописаними та не мають засобів профілактики (Хендра- та Нипай-лихоманки, атипова пневмонія, високопатогенний грип птахів, ньюкаслська хвороба, нещодавно описана хвороба жуйних, зумовлена арбовірусом Шмалленберг, хвороба Бунговано).

Основну загрозу тваринництву на даний момент в Україні складають: Африканська чума свиней (АЧС), Заразний вузликовий дерматит великої рогатої худоби (ЗВД ВРХ) та Грип птахів.

У 2022 році в Україні було зафіксовано 11 випадків захворювання на африканську чуму свиней, що значно менше, ніж за попередні роки. Так, минулого року в Україні було зафіксовано 28 випадків АЧС, у 2019 році – 53 випадки, у 2018 році – 145 випадків. Загалом з початку року на АЧС досліджено 13521 пробу від свиней господарств та приватного сектору населення. У кожному разі підтвердження АЧС проводилися заходи відповідно до діючої в Україні Інструкції з профілактики та боротьби з африканською чумою свиней.

Вперше в Україні випадки пташиного грипу реєструвались у період 2005 – 2008 років на території АР Крим, Херсонської, Одеської, Сумської областей. Тоді у птахів виявили підтип H5N1 вірусу грипу. В 2016 – 2017 роках випадки пташиного грипу підтипу H5N8 реєструвались в Херсонській, Одеській, Миколаївській, Тернопільській, Чернівецькій областях. Грип реєструвався серед диких та свійських птахів. З початку 2020 року на території України зареєстровано два спалахи високопатогенного пташиного грипу. В 2021 році почастішали випадки захворювання птахів на грип: Одеська область (2 випадки), Миколаївська (5 випадків), Херсонська (1 випадок), Київська (2 випадки), а також було зареєстровано у Тернопільській області.

Україна благополучна щодо вузликового дерматиту великої рогатої худоби, але це захворювання реєструють в країнах Європи, Грузії та Північному Кавказі. Ступінь ризику для України оцінюється як середній, проте прогнози можуть корегуватися в залежності від швидкості наближення захворювання до наших кордонів.

Транскордонні інфекції тварин складають особливу загрозу непередбачуваного поширення серед домашніх, сільськогосподарських і диких тварин, що може супроводжуватись значними негативними економічними та соціальними наслідками. Важливим для України є досвід щодо контролю транскордонних інфекцій, який має постійно удосконалюватись відповідно до сучасних вимог біобезпеки та біозахисту, а також міжнародних стандартів щодо

їх контролю.